

Årsplan 2023/2024

Espira Juberg gårdsbarnehage

Innholdsliste

Vi er en Espira-barnehage	3
Hva er en årsplan?	3
Barnehagens fagområder	3
Barnehagens verdigrunnlag.....	4
Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg.....	5
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	7
Barnehagen skal fremme læring	9
Barnehagen skal fremme danning	11
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap.....	13
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	15
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	17
Barns medvirkning	19
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning	20
Tilvenning av nye barn.....	21
Samarbeid og sammenheng med skolen	22
Espira satsingsområder	24
Vurderingsarbeid	26
Kontaktinformasjon.....	27

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

www.espira.no

[Espira Juberg Gårdsbarnehage i Frosta kommune - Espira](#)

Les fakta om barnehagen her:

[Espira Juberg gårdsbarnehage - Barnehagefakta.no](#)

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Arbeid etter fagområdene synliggjøres i barnehagens periodeplaner og ukeplaner, i Spireportalen.

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi årsplanen.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barnas følelser.	Det skal være rom for barnas ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet når det er sint, trist og glad.
Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barna har behov for ro og hvile skal de få mulighet til å ta en pause, la tankene flyte, kunne trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape gruppetilhørighet og trivsel, og vi skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi skal ha et barnesyn der vi ser på alle barna som unike og likeverdige individer. Vi skal være støttende, vennlige og varme.

Hvorfor
Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Hvordan
Slik jobber vi med å ivareta barns behov for omsorg: Vi jobber mye med trygghet i barnehagen og vi ser at trygge foresatte påvirker barna. Derfor jobber vi for at barn og foreldre skal oppleve trygghet i våre omgivelser. Dette blant annet at vi oppretter kontakt med hjemmet før barnet starter i barnehagen. Vi tilbyr de å komme på besøk og gjøre seg litt kjent med barnehagens område. Pedagogene gjennomfører en førsteforeldresamtale før barnet starter i barnehagen. Omsorg handler om gode relasjoner og den nære voksne, hvor vi hele tiden er tilgjengelig for barna. Personalet må være til stede, lyttende og engasjerte. Personalet skal ha tid til trøst og nærhet, og vi skal være rause med klemmer. Vi kaller dette å fylle på "kjærlighetskoppen". Vi skal

være sensitive voksne som fanger opp barns ulike behov for hvile, måltid, vennskap, lek og annen støtte i barnehagehverdagen.

Vi har respekt for at alle barn er ulike, og dermed har ulike behov for omsorg. Omsorg er også å gi barna varierte utfordringer, rom for meningsfulle aktiviteter og tid til å gjøre egne erfaringer og finne løsninger selv. Vi vil legge til rette for et mangfold av mestringsopplevelser slik at barna opplever at de mestrer.

Det legges til rette for god balanse mellom aktivitet og hvile i hverdagen.

Med småspirene:

- Vi bruker god tid på tilvenning slik at vi blir godt kjent. Alle barn er ulike og trenger forskjellig tilvenning.
- Fast kontaktperson i tilvenningen
- Vi anerkjenner barnets følelser og hjelper barna å sette ord på dem
- Ansatte er nede på golvet og er tilgjengelige for barna. Vi er «ladestasjoner» i barnets utforsking.
- Oppmerksomme voksne og varsomme for hva barna uttrykker.
- Deler oss i mindre grupper slik at man lettere kan se barnas behov.
- Alle barna sover eller får ro til å hvile seg hver dag

Med de de mellomste:

- Bruker våren på tilvenning til ny avdeling, slik at overgangen til storbarn blir lettere
- Vi viser at vi anerkjenner barnets følelser og viser at det er rom for at barna kan vise alle sine følelser.
- Ansatte støtter barna i å håndtere følelsene.
- Respekterer barnas følelser
- Gode rollemodeller og viser omsorg for hverandre
- Alle barn får mulighet til ro og hvile hver dag

Med skolespirene:

- Vi viser at vi anerkjenner barnets følelser og viser at det er rom for at barna kan vise alle sine følelser. Vi oppmuntrer til å kunne håndtere følelsene selv, og støtter der vi må.
- Forbereder barn på skolestart gjennom hele året. Der sosiale ferdigheter er fokuset.
- Vi støtter barna til å ta initiativ til å hjelpe hverandre
- Alle barn får mulighet til ro og hvile hver dag.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Hva	
Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.	I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek. Barna skal få mange lekeideer og lyst til å leke.
I vår barnehage observerer vi barnas lek.	Vi skal være "skrudd på" og "tilstedeværende" slik at vi kan gå inn og støtte barna ved behov. Vi skal ha øye for barns lek, barnas relasjoner og det som skjer mellom barna.
I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser. Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagedagen har betydning for hvilken plass vi gir barnas lek.

Hvorfor
Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Hvordan
Slik jobber vi for å ivareta barns behov for lek: Vi anerkjenner at leken er en viktig arena for barnas utvikling, og den skal ha en fremtredende plass i barnehagehverdagen.   Personalet skal ha kunnskap om at lek gir grunnlag for utvikling av vennskap, samspill, bearbeiding av inntrykk, kreativ utfoldelse og læring, og bruke denne kunnskapen for å gi barna gode rom for lek.   Vi skal arbeide med å inspirere, støtte og hjelpe barna i lek, slik at alle barn er en del av en flokk og føler tilhørighet til leken.   Ansatte inspirerer og tilrettelegger for ulike typer lek gjennom varierte pedagogiske lekemiljøer inne og ute som fører til kreativ lek. Vi inspirerer og utvikler leken gjennom å ha leker og materiell tilgjengelig i det daglige. Vi gir barna felles opplevelser som inspirerer til ny lek hvor alle har den samme erfaringsbakgrunnen.

Lekens egenverdi skal anerkjennes, og vi skal gi barna tid til å avslutte en lek før en ny aktivitet starter. Vi skjermer leken og la leker stå så barna kan fortsette med leken senere. Lekemiljøene i barnehagen skal hele tiden være i endring og ikke statiske. For alle gruppene er uteleken en viktig del av barnehagehverdagen. Vi er ute minst en gang om dagen, og bruker uteområdet variert. Alle avdelingene har fast turdag, en dag i uken, hvor vi benytter nærområdet til lek. Vi skal ha kompetanseheving på pedagogiske lekemiljø gjennom både intern og ekstern kursing med Line Melvold.

Med småspirene:

- Vi tilrettelegger barnas miljø ut ifra barnas behov for å bruke kroppen og sansene.
- Utforsking er en stor del av barnas hverdag.

Med de mellomste:

- vi observerer barnas lek for å se hvor leken trenger støtte, bytte av leker og materialer, endre miljø.
- Organisere ulike lekesoner som endres ut ifra barnas interesse og behov.
- Prosjekt og tema gir barna felles erfaringer og referanser for å utvikle leken

Med skolespirene:

- Personalet på Skolespirene skal tilføre leken nye elementer som både skaper undring, spenning og glede.
- La de få tid og plass til å leke uforstyrret, mens ansatte observerer og støtter ved behov
- Vi jobber mer prosjektbasert

Barnehagen skal fremme læring

Hva	
Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til nysgjerrighet og utforsking.	Barn lærer mest og best når de kan utforske og bli nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barns erfaringer og skape mulighet for progresjon.
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barna skal sees og høres som enkeltbarn og i hele gruppen.
Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barnas aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilke temaer det jobbes med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna selv og for andre.
I vår barnehage utfordrer vi barnas tenkning.	Å utfordre barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og trekke de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.

Hvorfor
I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Hvordan
Slik jobber vi med å fremme læring: Gjennom å bruke leken som en formell og uformell læringsarena fremmer vi læring hos barna. Ved å ha ulike materialer som leker, naturmateriale, konkrete og bøker, støtter vi opp om barns læring. Barn lærer mye gjennom nysgjerrighet og forskning, og vi legger til rette for tilrettelagte aktiviteter og spontane opplevelser som utfordrer barnas nysgjerrighet og fantasi. Personalet skal ta barns interesser på alvor, og ta tak i det barna er opptatt av. Vi er også bevisste på at tilrettelagte turopplevelser fremmer læring. De eldste barna deltar i Skolespira, som fremmer læring og forbereder de på overgangen til skolen.

Personalet må observere, lytte og være til stede i her- og -nå situasjonene med barna. Å utfordre barns tenkning handler både om å anerkjenne barnas tanker og meninger, og samtidig utvide ved for eksempel å stille undrende og åpne spørsmål.

Med småspirene:

- Gjennom samspill med andre barn og voksne i barnehagehverdagen.
- Undrer oss sammen over det vi opplever i hverdagen
- Ansatte som er tilgjengelige
- Vi tilrettelegger hverdags situasjoner som måltid, stell og påkledning slik at de blir gode læringsarenaer for barna.

Med de mellomste:

- Tilrettelegger for variasjon mellom frilek og organisert aktivitet
- Barna er delt i mindre grupper
- Vi har pedagogisk dokumentasjon på veggene
- Vi går på turer og undrer oss sammen med barna

Med skolespirene:

- Jobber med prosjekt /tema
- Vi stiller åpne spørsmål for å utfordre barnas tanker
- Vi bruker pedagogisk dokumentasjon og reflekterer sammen om den.
- Vi undrer oss sammen med barna for å skape nysgjerrighet og ønske om å finne ut av ting
- Barna skal få en opplevelse av de er størst i barnehagen samtidig som barndommens egenverdi er det viktigste

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
I vår barnehage møter vi barna i det de er opptatt av.	Vi skal være interessert i hva barna er opptatt av, og ta oss tid til å undersøke og fange barnas interesser. Vi skal være nysgjerrige på hvordan verden ser ut fra deres ståsted, være lydhøre og vise barna at deres meninger og opplevelser har betydning.
I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.	Vi skal være til stedet i leken og samspillet, og skape et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende og godt fellesskap.
I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.	Barna skal oppleve å være gode nok slik som de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.
Vi legger til rette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legge til rette for at barna opplever aktivitetene som meningsfulle.

Hvorfor
Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap.   Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.   I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme danning:

Vi arbeider med å støtte barnas identitetsutvikling. Dette gjør vi gjennom at barna får øve på å tenke selv, søke og motta kunnskap, reflektere sammen med gode rollemodeller og stille spørsmål i hverdagen sin. Gjennom denne prosessen skal vi hjelpe barna med å utvikle et godt selvbilde gjennom samtaler og handlinger. Barna skal føle seg viktig for fellesskapet og få mulighet til å bidra. Videre skal vi arbeide for å vise empati for barna, og lære de å vise empati, omsorg og gode handlinger for andre mennesker og dyr. I barnehagen vår skal alle barn anerkjennes for den de er, som selvstendige mennesker med helt egne tanker og følelser. Vi viser respekt for og aksepterer ulike perspektiver og meninger. Gjennom å være tilstedeværende voksne skal vi støtte barns identitetsutvikling. Personalet skal være en god samtalepartner, veileder og samhandlingspartner. Vi skal støtte barna i å være nysgjerrige og kreative. Vi legger til rette for mestring ved å gi barna tilpasset ansvar og oppgaver.

Med småspirene:

- Anerkjenne barnets uttrykk
- Observerende voksne
- barnas interesser og behov blir vektlagt, og aktiviteter og dagsrytme endres etter disse
- Støtter barna i å utvikle selvstendighet, gir de ulike oppgaver og gode mestringsopplevelser

Med de mellomste:

- Lar barna medbestemme hva de vil gjøre
- Undre oss sammen
- Jobbe med vi følelsen og fellesskapet
- Demokratiske øvelser, hvor flertallet får bestemme noen ganger, og andre ganger det enkelte barnet selv.
- Vi oppfordrer barna til å prøve selv, og til å hjelpe hverandre.
- Vi veileder barn til å håndtere og tåle motstand

Med skolespirene:

- Vi følelsen og fellesskapet
- Hvem er jeg
- Positive handlinger og positiv atferd fremheves
- Etter jul blir den mer besøk på skolen og å treffe andre skolestartere.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva	
I vår barnehage er det en god blanding av organisering i større og mindre grupper.	I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barnas behov.
Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.	Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i lek og at ingen barn faller utenfor lekefellesskapet.
I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.	Vi skal støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna sette ord på både godt og vanskelig samspill. Vi skal sørge for at negative samspillsmønstre ikke fester seg.
I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.	Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til å leke.

Hvorfor
Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Hvordan
Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap: I arbeidet med å fremme vennskap og fellesskap har vi fokus på voksenrollen. Personalet i barnehagen skal være gode rollemodeller for barna, og være beviste på at vi har en påvirkningskraft på barnas sosiale læring og utvikling. Personalet skal være gode observatører som støtter barnas sosiale samspill, slik at de selv utvikler gode sosiale ferdigheter.   Vi skal møte hverandre med respekt og ta oss tid til å skape tilhørighet og legge til rette for vennskap i et trygt og inkluderende barnehagemiljø. Personalet er varme og tydelige på hvordan vi vil ha det i barnehagen, og hvordan vi skal være mot hverandre. Vi skal veilede barna i konfliktsituasjoner, og barna skal lære å sette egne grenser og å respektere andres grenser.   Personalet skaper magi i aktiviteter ut fra barnas interesser, og alle skal føle seg som en del av en flokk. Dette sørger vi for gjennom små og store samlinger og aktiviteter i hverdagen vår.

Med småspirene:

- Støtte barnas initiativ til samspill
- Gjennom samlinger, måltider, aktiviteter, turer og lignende, får barna felles opplevelser som legger et godt grunnlag for fellesskaps følelsen.
- Vi veileder barna i begynnende samhandling i fellesskapet.

Med de mellomste:

- Vi har samlingsstunder med søkelys på vennskap og fellesskap
- Vi fokuserer på vennskap som allerede er, og åpner også opp for nye vennskap ved å dele avdelingen inn i ulike grupper.
- Vi veileder barna til å finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- Felles prosjekter

Med skolespirene:

- Vi deler opp i mindre lekegrupper der barna kanskje ikke er sammen med de som de leker mest med til vanlig. Dette fremmer ofte nye vennskap
- Støtte barna i å sette ord på sine egne grenser og respektere andres grenser.
- Felles prosjekter

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Hva	
Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkrete etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkrete etter behov.
Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi skal bruke språket aktivt og støtte barns språkutvikling i alle hverdagens leker og aktiviteter.
I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.
I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal ha god språklig bevissthet når vi er sammen med barna.

Hvorfor
Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Hvordan
Slik jobber vi med å fremme kommunikasjon og språk: Ansatte er gode språkmodeller for barna og de er bevisste på hvordan de bruker språket sitt sammen med barna gjennom hverdagen. Vi har deltatt på "språkløyper" og språk er et av satsningsområdene i Espira, og gjennom økt kunnskap rundt språk og språkutvikling har vi blitt mer bevisst på språkarbeidet i barnehagen. Vi vil bruke språkgrupper som er tilpasset barnas alder og utviklingsnivå for å fremme kommunikasjon og språk, samt bruk av Espiras fagkort. Barna skal bade i språk hver dag ved at vi benevner i alle situasjonene vi er i - på stelletbordet, ved måltid, i påkledning, osv. Rim, regler og sang er en del av det daglige arbeidet vårt med språk. Vi arbeider mye med måltidene, som er en god arena for hverdagssamtaler. Lesing

stimulerer til god språkutvikling, og vi leser svært ofte. Bøkene er lett tilgjengelige for barna. Vi tar i bruk konkrete og ordbilder/temabilder som språklig støtte i språkarbeidet vårt. Vi skal ta vare på mangfoldet i språket vårt, som dialekter og andre morsmål enn norsk. Dette synliggjør vi blant annet gjennom å lære oss noen ord og henge opp "velkommen" ved inngangsdøren på de ulike språkene. Vi har vært med på å utarbeide en språkplan som vi bruker i arbeidet.

Med småspirene:

- Felles fokus og benevning
- Rim og regler
- Vi bruker mye sang og musikk i hverdagen
- Bruker konkrete og bilder som støtter det vi forteller om, bruker spirekofferten aktivt.
- Vi leker ofte med ordene i rim og regler og i sanger. Gjentakelser stimulerer språket og barna kjenner mestring ved å gjenkjenne ordene

Med de mellomste:

- Tilgjengelige lese-, skrive- og tegnesaker
- Spill er tilgjengelige
- Konkreter
- Lese bøker

Med skolespirene:

- Bokstaver, skrivning og lesing er barna ofte interessert i, vi gir ikke innlæring, men støtter barna i deres utforskning og lek rundt språk, bokstaver og lyder.
- Bevisstgjøring rundt språk. Norsk, samisk og andre morsmål som er representert i gruppen.

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barna i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være noe som barnet ser frem til.	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.

Hvorfor
Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være betydningsfulle for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som barnet ser frem til.   I barnehageloven står det at alle barn har rett på et godt psykososialt miljø. Om et barn, foreldrene eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et barn ikke trives i barnehagen, har barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken, og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal involveres og medvirke i disse prosessene.

Hvordan
Slik arbeider vi for å fremme trygge og gode psykososiale barnehagemiljø: Det er viktig med et godt foreldresamarbeid, god kommunikasjon og informasjonsutveksling. Vi har utarbeidet en egen handlingsplan for et godt psykososialt arbeidsmiljø. De voksnes ansvar tydeliggjøres gjennom at de skal være tett på i leken og i aktiviteter, samt at de skal observere samspill mellom barn. Det er rutiner som sikrer tiltaksplaner når det gjelder krenkelser og mobbing. Her er det barnets opplevelse som er hovedfokuset og slike saker skal følges opp.   Alle skal bli sett i løpet av dagen. Vi møter barn og foreldre ute i garderoben på morgenene, og har samlinger der alle blir sett og hørt. Vi er bevisst på barns trivsel i barnehagen og tett dialog med foresatte i hverdagen. Vi skaper gode relasjoner med barna, og bruker relasjonskartlegging jevnlig på avdelingsmøter. På storbarn bruker vi relasjonskartlegging blant barna for eksempel «Bussen» for å få et bilde av hva barna ønsker, og hva de uttrykker.

Vi er autoritative voksne - forutsigbare voksne som setter trygge og gode grenser for alle barn. Vi vil at barna skal oppleve trygghet og glede sammen med voksne og andre barn.

Gleding er det motsatte av mobbing. Med gleding skal alle barn bli sett, hørt og trodd. Vi formidler at vi skal ha det bra sammen, og en bevisstgjøring på hvilken effekt vi har på andre. Vi skal jobbe mye med empati og hvordan vi kan forstå oss selv utenifra og andre innenifra.

Vi er med i kommunen sin satsning: Læringsmiljøprosjektet. Overordnet mål for prosjektet er å sikre et trygt og godt barnehagemiljø uten mobbing og krenkelser. Dette er et to-årig prosjekt i samarbeid med utdanningsdirektoratet.

Barns medvirkning

Hva

Vi skal ivareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.

Hvorfor

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Hvordan

Slik legger vi til rette for barns medvirkning:

Personalet skal arbeide for å hjelpe, støtte og veilede ut ifra hvert enkelt barns alder og modenhet, og passe på at barna ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta. Det betyr at de voksne skal observere og følge opp alle barns ulike uttrykk og behov. Vi skal følge opp barnas undring og nysgjerrighet, utforske og finne ut sammen. Vi er fleksible ansatte som kan endre planer ut ifra barnas ønsker og behov.

Vi skal anerkjenne det barna forteller med ord og kroppsspråk, og finne ut hva som ligger bak det de formidler. Medvirkning handler ikke bare om at barn skal få gjøre hva de vil. Det handler også om å oppleve tilhørighet, være deltakende og ha innflytelse i barnehagen. Personalet i barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning gjennom å ta hensyn til barns undring og samtaler, og bruke observasjoner som grunnlag for videre arbeid. Vi skal også være villig til å endre på våre tradisjonelle tankemønstre ut ifra barnas innspill.

Med småspirene:

Ansatte tolker barna signaler og uttrykk da de minste kan ha et begrenset språk. Viktig med god kommunikasjon med foresatte, de kjenner barnet best.

Mindre grupper slik at vi lettere fanger opp barnas interesser og kan legge til rette uti fra det.

Med de mellomste:

Barna deltar aktivt i valg av lek og aktiviteter.

Voksne støtter og oppmuntrer barna til å dele sine tanker og meninger

Støtter barna til å selv komme frem til problemløsning.

Med skolespirene:

Er med å bestemme hovedprosjekt som de skal fordype seg i etter jul.

Vi lar barna erfare at de har påvirkningskraft og medvirkning på egen hverdag i barnehagen. Deres innspill og meninger teller og møtes med anerkjennelse og respekt

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva

Vi skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Vi skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Hvorfor

Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Hvordan

Slik jobber vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

På Espira Juberg gårdsbarnehage har vi som mål at foreldrene skal føle seg velkommen og at de er trygge på at deres barn har det godt hos oss. Vi har tett oppfølging i oppstarten i barnehagen, og har en kontaktperson som følger opp ekstra i tilvenningsperioden. Vi vil arbeide for å tilrettelegge for en åpen kommunikasjon og dialog, for at foreldrene skal føle seg som en viktig del av miljøet i barnehagen. Vi skal møte barn og foreldre i garderoben hver morgen, og når barnet skal hjem fra barnehagen skal personalet støtte barnet i å fortelle noe fra dagen i dag. Vi skal også bruke spireportalen aktivt, slik at vi når frem til foreldre på en rask og sikker måte. Alle foreldre blir innkalt på foreldresamtaler minst to ganger hvert år. Vi har også foreldremøter høst og vår. Vi vil også arrangere ulike treffpunkt for familiene, som for eksempel foreldrekaffe, juletretenning, Lucia frokost, påskefrokost og sommeravslutning.

Vi bruker Spireportalen aktivt i hverdagen; bilder, dagsrapporter, meldinger og beskjeder.

Foreldrene har representanter i foreldreutvalg (FAU) og samarbeidsutvalg (SU).

Tilvenning av nye barn

Hva

En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: [Småspirestandard](#)

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan

Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid:

Allerede før barnet starter i barnehagen opprettes det kontakt mellom hjem og barnehage. Vi inviterer til en førsteforeldresamtale og avtaler besøksdager i barnehagen.

Vi ønsker å skape en arena der vi åpner opp for en nær dialog med foreldre, der barnehagen får nødvendig kjennskap til barnas tidlige utvikling og tilknytning, og de første erfaringer med foreldrerollen. God kjennskap til familie og nettverk gjør at vi kan få en bedre forståelse av helheten rundt barnet tidlig.

Nye barn som starter i barnehagen vår, blir invitert til en besøksdag god tid før oppstart. Da får både barn og foreldre møte personalet på avdelingen, få omvisning i barnehagen og småspirer får med seg Spirebamsen, Spireboken og velkomstbrev i fra avdelingen med bilder av ansatte.

I tilvenningen bruker vi godt tid til å bli kjent med barnet og ivareta barnets, og foreldrenes behov. Tilvenningstiden varierer alt etter behovet til barnet og foreldrene. Vi har tett samarbeid og oppfølging etter oppstart. Vi gjennomfører oppstarts samtale, oppfølgings samtale og foreldresamtale. Det er tett dialog i hverdagen ved bruk av spireportalen.

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hva

Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hvordan

Slik jobber vi med skolespira:

Siste året i barnehagen skal skille seg ut fra de andre årene, da de nå er de eldste barna i barnehagen. Skolespirene har skolespira gruppe to ganger i uken med eget opplegg. Ansatte tar barnas nysgjerrighet og interesser på alvor, og personalet utforsker og undrer seg sammen med barna. Fokuset det siste året i barnehagen er språkutvikling, selvstendighet og selvhjelpsferdigheter. Målet er ikke at barna skal lære å lese og skrive, men at de har en kjennskap til og interesse for å begynne og lære.

Barnehagen skal gi de eldste barna erfaringer som gjør at de mestrer overgangen fra barnehage til skole på en best mulig måte. Vi skal arbeide for å gjøre barna så godt rustet som mulig til skolestart, blant annet ved å trene på å vente på tur, lytte til andre og hvordan være en god venn. Skolestarterne skal få være barnehagebarn også det siste året i barnehagen, samtidig som vi gir de smakebiter av det som venter.

Etter jul blir det skoletreff og opplegg rundt overgangen mellom barnehage og skole, slik at de blir litt kjent med skolen og skolestarterne fra de andre barnehagene. «God skolestart» felles for barnehagene og skolen i kommunen.

Skolespirene jobber mye prosjektbasert, og de finner seg et hovedtema som de fordyper seg ekstra i.

Avslutter barnehagetiden med høytidelig markering med fest og avslutningsgaver.

Espira satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

Språk, realfag, bevegelse, i kombinasjon med et sunt kosthold dekker grunnleggende områder som er viktige for barns utvikling her og nå, og i fremtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barns trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforskning fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for barnets lek og læring. Samlet gir våre satsingsområder barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Slik jobber vi med språk, realfag og bevegelse:

Rammeplanen ligger alltid i grunn for all pedagogikken i barnehagen og satsningsområdene SPRÅK, REALFAG OG BEVEGELSE skal komme ekstra frem i arbeidet vi gjør.

Prosjektarbeid gir uendelig muligheter. Gjennom undersøkelser, eksperimenter, samtaler og fordypning kan barn gå på oppdagelsesferd. Prosjektarbeid kan tilføre det pedagogiske arbeidet nye perspektiver, for både barn og voksne. Barnas nysgjerrighet tas tak i. Rammeplan 2017 legger føringer for alt vi skal gjøre.

Drivkraften i hverdagen vil være barnas utforskertrang, skaperglede og nysgjerrighet. Dette er vi sikker på vil føre til gode opplevelser og en god utvikling. Bevegelse er sentralt i hverdagen vår, både inne og ute. Dans, yoga, hinderløyper, og mange motoriske utfordringer for å skape kroppskloke barn. Realfag er grunnleggende å få erfaring med tidlig i barnehagen, vi gjør det gjennom spennende hverdagsaktiviteter. Språket er fokus i hele åpningstiden, og den gode samtalen, sang og fortellinger skaper magi i hverdagen vår

Årstema gjennom hele barnehageåret: Gjennom et felles tema ønsker vi å oppnå et godt samarbeid på tvers av avdelingene, og på den måten får barna mulighet til å få felles opplevelser. I år har vi valg tå ha ekstra fokus på gårdstema og LIVET PÅ LANDET. Der vi blant annet bruker grønnshagen vår og «fra jord til bord» aktivt gjennom alle årstidene. I tillegg er vi så heldige at vi har egne dyr, og vi ønsker å sette mer fokus på dyrene og gårdsbruk. Det er mye læring i å ta vare på et dyr. Av erfaring har vi sett hva nærhet i dyra kan gjøre med barn, både de stille og de mer kreative. Her stiller alle likt, og vi kan oppleve mestring ved dyrestellet.

«Hester skiller ikke mellom kongelige og oss mennesker» (Prinsesse Martha Louise)

SPRÅK:

- Benytte rim, regler, eventyr, dramatisering og tøyse med språket
- Gode språkmiljøer der avdelingene har bøker, spill og puslespill tilgjengelige
- Høytlesning har høy prioritet i hverdagen
- Synliggjøre de ulike morsmålene som er representert i barnehagen (I samarbeid med foreldrene)
- Fokus på hverdagssamtalene sammen med alle barna
- Markerer Verdens bokdag

REALFAG:

- Realfagsforsøk og eksperimenter sammen med barna
- Undersøke og undre oss sammen
- Følge med på endringen som skjer i naturen gjennom de ulike årstidene
- Forskerfabrikken
- Antall, rom og form
- Markerer World Science Day

BEVEGELSE:

- Yoga
- Barnehagens uteområde
- Gi barna mulighet til å mestre og vurdere risikofylt lek. La de få klatre i trær og utfolde seg fysisk
- Gå på turer i nærmiljøet. Faste turdager
- Leke sangleker og regelleker
- Sesongbetonte aktiviteter: Sykkel, aking, ski
- Idrettsdager
- Markerer Verdensdagen for Lykke hvor fokuset er på bevegelsesglede

Vurderingsarbeid

Hva

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeid handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapittelet «Barnehagens formål og innhold». Annet hvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.

Hvorfor

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Hvordan

Slik jobber vi med vurdering:

Personalet skal sikre en god vurderingspraksis ved å ha jevnlig tid til refleksjon og vurdering, både på avdelingsmøter, personalmøter, ledermøter og i barnesamtaler. Vi prøver å ha et kritisk blikk til enhver tid, med tanke på å forbedre og endre vår praksis. Vi skal bruke Spireportalen aktivt, hvor vi lager rapporter med bilder og tekst fra barnas hverdag, samt skrive vurdering av arbeidet som er gjort og eventuelt endringer som bør gjøres.

Gjennom arbeidet med "Espira BLIKK" utvikler vi en felles vurderings- og tilbakemeldingskultur. Vi deltar og arbeider videre med resultater fra Nasjonal foreldreundersøkelse.

Alle fellesarrangement blir vurdert ut ifra barnas-, pedagogiske- og organisatoriske perspektiv.

Pedagogene lager pedagogisk dokumentasjon i form av bilder og film, som benyttes sammen med barna for å reflektere og vurdere barnehagens aktiviteter.

Personalet har utviklingsamtaler.

Kontaktinformasjon

Styrer	Wenche Haugen
E-post	Styrer.juberg@espira.no
Telefon	404 01 409
Adresse	Jubergsvegen 15, 7633 Frosta

«Hverdagsmagi med dyr, lek og læring»